

med ofte særdeles velvalgte billeder. For den, der ikke er »søstærk« findes der bag i bindene et kortfattet leksikon med de mest nødvendige maritime udtryk.

Henrik Fode

Søren Thirslund: *Træk af navigationens historie I*. (Handels- og Søfartsmuseet på Kronborg, 1987). 72 s.

Det er et spændende og centalt emne, denne lille serie tager op. Der findes nemlig ikke meget, der systematisk og i et let forståeligt sprog fortæller om, hvordan den søfarende orienterede sig på havet fra fortid til nutid. Der er planlagt tre bind, hvoraf nærværende dækker fra oldtiden til ca. 1530. Bind II følger tiden frem til ca. 1850, mens III. bind går op til vor egen tid.

Den lille bog er velskrevet og veldisponeret, og så fremstår den i et meget vellykket lay-out, udarbejdet af Jens Lorentzen, så tekst og illustration for alvor arbejder sammen. Og det er vigtigt, da emnet kan være særdeles vanskeligt at fremstille forståeligt for den mindre søfartskyndige. Der ses derfor med forventning frem til de følgende to bind.

Henrik Fode

Bente Rosenbeck: *Kvindekøn. Den moderne kvindeligheds historie 1880-1980*. (Gyldendal, 1987). 354 s. ill.

Det er en fantastisk fascinerende, inspirerende, grænseoverskridende og oprørende bog, hvor nyt og gammelt stof om kvinder som objekt og subjekt ganske utraditionelt er sat sammen.

Hovedtesen er, at kvindelighed hverken er et socialt, biologisk, videnskabeligt eller politisk spørgsmål, men har til

forskellige tider været opfattet som værende det ene, andet, tredje eller fjerde. Bente Rosenbeck, som er ansat ved Københavns Universitet, disponerer sit store stof i princippet hårdhændet, men der er grænseoverskridninger. Bogen falder i fire dele, den første vil gøre usynlige kvinder synlige, ved først at sammenholde de generelle statistiske oplysninger med Bente R's egne eksemplificerende formødrer. Derefter fremsætter forfatteren sin hovedtese og begynder at beskrive kvinden og hendes krop med tilhørende emner fra medicinen, psykologien m.m. Anden del af bogen handler ligeledes om disse emner, der samtidig bliver historiseret. Trediedelen beskæftiger sig med kvindens – påduttede – to hovedfunktioner moderskabets og hustruens. Også disse temaer bliver behandlet historisk. Bogen afsluttes med kvindebevægelsens mål, resultater og ønsker. Hvert kapitel har korresponderende litteraturafsnit, der dog desværre er ukommenteret.

Bogen er fascinerende og grænseoverskridende, fordi Bente R. prøver at historisere kvindebevægelsens mangfoldige og ligeledes grænseoverskridende emner, men det er svært at få kvindebevægelsen og historien under én hat, da forfatteren ser for meget gennem ideologiske briller – et fænomen, som vist altid er den største fælde ved historieskrivningen. Særligt iøjnefaldende er det i de mange og lange afsnit om kvindens køn. Jeg har aldrig forstået den del af kvindebevægelsen, der er imod at kvindekroppen blev genstand for medicinsk forskning. For hvor har denne forskning da hjulpet mange kvinder sidenhen. Gynækologiens nedvurdering hænger nok sammen med, at det dengang var det andet køn, der gjorde sig klog på kvindens biologi. Samtidig legitimerede lægerne patriarkatet, hvad der jo delvis er rigtigt nok. Det skal kort skitseres og kommentere-